

TÖRTÉNELMI ARCKÉPEK

HISTORICAL PORTRAITS

Varga Miklós

Magyar Meteorológiai Társaság, 1525 Budapest Pf. 38., legkor@met.hu

BERÉNYI DÉNES

Karánsebes, 1900. szeptember 21. – Debrecen, 1971. november 30.

A Nagyváradon 1920-ban letett érettségi után lett a Debreceni Egyetem hallgatója, ahol 1926-ban kapott középiskolai tanári oklevelet, majd 1927-ben ugyanitt bölcsész tudományi doktorátust szerzett. Ennek birtokában nevezték ki egyetemi tanársegédnek a Földrajzi Tanszékre. Egyetemi pályafutása során rendre elért minden egyetemi oktatói fokozatot, s végül tanszékvezető egyetemi tanárként ment nyugdíjba. Az egyetem sporttelepén 1928-ban meteorológiai állomást létesített, amelyet később obszervatóriummá fejlesztett. A 30-as évek második felében a Földrajzi Tanszék oktatási keretén belül elsősorban meteorológiai jellegű tárgyakat oktatott, mikroklímát (1934–35), majd két szemeszteren át dinamikus meteorológiát (1935–37). Foglalkozott a meteorológia gyakorlati kérdéseivel is. Adott elő műszertant, mérési módszertant és agrometeorológiai mérések metodikáját is.

Kutatói és oktatói pályafutásán a politikai helyzet, a világháború nem várt *törést* okozott. Az 1944. december 22-én Debrecenben megalakult Ideiglenes Kormány Budapestre költözéséig őt bízta meg a Meteorológiai Intézet vezetésével. A hivatalos iratok szerint 1945. február 3-a és 1945. május 3-a között volt az OMFI (*Országos Meteorológiai és Földmágnassági Intézet*) megbízott igazgatója.

A Debreceni Egyetem Természettudományi Karának megalakulásakor, 1949-ben, az akkor már neves egyetemi meteorológiai intézet önállósult és 1951-től, mint az egyetem Meteorológiai Tanszéke működött. A Tanszék vezetésével Berényi Dénest bízták meg. Az egyetemi tanári kinevezést 1952-ben vehette át. Ugyanebben az évben megszerezte a mezőgazdasági tudományok kandidátusa fokozatot. A Természettudományi Karnak 1958 és 1962 között volt dékánja. 1968-ban vonult nyugdíjba, de 1971-ben bekövetkezett haláláig aktívan részt vett a Tanszék munkájában.

Tudományos kutatói pályafutásának eredményeit hat könyvben és mintegy 80 cikkben, közleményben tette közzé. Ezek közül kiemelkedik az 1951-ben Aujezsky Lászlóval és Béll Bélával közösen írt *Mezőgazdasági meteorológia*, valamint a témakörben összefoglaló jellegű *Mikrometeorologie*, ami 1967-ben jelent meg. A negyven évnél hosszabb pályafutása alatt tehetséges utódok, kutatók és oktatók kerültek ki szárnyai alól. Munkásságát a kormányzat Munka-érdemrenddel és az Oktatásügy Kiváló dolgozója címmel, a Magyar Meteorológiai Társaság pedig Steiner Lajos és Hegyfokyi Kabos emlékérem adományozásával ismerte el.

Emlékét őrzi az MMT *Berényi Dénes Emlékdíja*, amit a Társaság, elsősorban az agrometeorológiában kiemelkedőt nyújtó tagjainak, 1993 óta ad át.

